

NYIREGYHÁZI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

Szerkesztői iroda

hova a lap szellemi részét tárgyazo küldemények intezendok :
Nagy-Orosi-utca 998. sz. a.

Kiadó-hivatal :

Nagy-Orosi-utca 998. sz. a.

Megjelenik minden vasárnap.

Elfizetési árak :

helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel	4 ft.
Egész évre	2 "
Fél évre	1 "
Évnyegyedenkint	1 "

Hirdetések díja :

Minden 5 hasábos petít-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetéset 5 kr. többletzi hirdetésért 4 kr. minden bogtatással. — Bélyegdíj minden igtatásért külön 30 ujkr. Nyilváltérben minden háromhasas garmond-sor 20 ujkr.

Nézetek Nyiregyháza város teendői iránt.)

Nemcsak egyes emberek, de egész testületek, községek életében is fordulnak elő néha-néha oly fontos idoszakok, melyeknek ha intézkedéseinkben hiányzik a minden körülményeket számba vevő scrupulositás; ha ömerünket tulbecsülvé, a jövő eshetőségeit számításainkból kifedjük; előbb-utóbb sajnos következmények szoktak heállani.

Szük körü községi életünk ily nevezetes idoszakába lépett jelenleg Nyiregyháza város.

Ugy a magágyének, mint a testületek által háztartásuk és gazdálkodásukban elkövetni szokott hibák két osztályba sorozhatók, t. i. vagy valamely kínálózó kedvező alkalomnak elhanyagolásából; vagy bizonyos ügynek helytelen, káros és nem oskerüri elintézéséből származnak azok. Az első mulasztás, a másik tényleges hibák. A mulasztási hibák rendszeren nem esik oly beszámítás alá, mint a tényleges.

Városunk rövid eletörténetében előfordult, s szöghagyományilag fennmaradt régi mulasztási hibák elsorolásába nincs szándékunk bocsátkozni. Azt azonban nem tehetem, hogy a legközelebbi multban elkövetett, sőt mai napiglan fonaló mulasztás leglányegyekibekit hallgatással mellőzzem : érte a községi adó majdnem teljes elhanyagolásából érte súlyos mulasztási hibát.

A következményeiben már is sajnos jelentéző mulasztás helytelen, melynek saját zsebkint túlságos kinévése volt előlre nem kárthatatló forrása, nem akarom egyesek vállára hártani. Terhel az kisebb nagyobb merényben mindnyájunkat, de főleg azokat, kik a város közügyeinek és háztartásának intézésében részt vettek.

Az igazság érdekében azonban tartozom annak kijelentésére, miszerint, olykor-olykor emelkedtek egyes hangozók, melyek a községi adó mellőzéséből teketeközendo szomorú helyzetre gyenge szavakat hallatni e nem mulasztották; de fájdalom, kellő visszhangra nem találtak.

Ha azok, akik erre állásuknál fogva kötelesség-szerűleg hivatvák, a háztartásunkra igényelt költségeket, tíz év óta csak mérsékelt tizenöt forintjával kivették és behajták vala, mi ellen senkinek sem leundett alapos ellenvetése : ugy na, községi életünk sokkal vidorabb, tevékenységünk kevésbé korlátozott lenne; amennyiben adósságunk terhe jelenleg százötven ezer letekevesebb súlylál nyomná vállainkat; vagy pedig a városunkat oly régóta az ország szegény-padján tartó vendégfogadó kérdése, már a kívánt megoldáshoz jutott volna!

A netalán félreértés kikerülésé végett egyszer s mindenkorra kijelentem, miszerint : én városunk anyagi állását, pénzügyi viszonyait, dacára a helyrehozatlan mulasztásoknak, nem nézem fekete szemébe, nem tartom azokat kedvezőtleneknek. Inkább olyanokul ismerem azokat, miként ha ezental az oskerüri gazdálkodás községi háztartásunkban több gondot fordítandunk; ha némely tévhitünkkel, milyel nemcsak magunkat, de a kevésbé beavatott polgártársainkat anyagi forrásaink kimeríthetőségére illegetünk ámitunk, főlhangyunk : városunk fölvirágzása és lassu bár, de szakadatlan előhaladása iránt, nem esem kétségbe.

A letúnt idők mulasztási s egyéb hibáit nem akarván tovább bolygatni, átterek a jelenre, de mérginkább tekintek a jövőbe, mely oly kecsesgetoleg mosolyog, minden, községünk felvirágzásáért lelkesülő polgárra.

A viszonyok kedvező alakulása, a törvény betűjének és szellemének igazságos alkalmazása folytán, a szabolesi törvényszéki kerületben, községünk levén kir. törvényszék helyül kijelölve : oly tényezonek jutottunk ezáltal birtokába, mely városunk előhaladásában és fokozatos fejlődésében nem csekély mérvben van hivatva szereplni.

Városunk életének ily rikszokat alkotó idoszakában mulhatlanul szükségem, minden tettenketek és lépéseinket aként intézni : hogy szép jövővel biztató községünk kétségbe nem vonható fejlődési folyamában, nemis hállepésenk és ferde, kelleleg nem indokolt cse-

lekvényeink által meg ne akasztassák. Miért is egy minden teendőinket, mint a megállított teendők sorozatát, egymástánját, a legmelyebb alapszögát, s a legkörültekintőbb óvatossággal nem csak meghatározni de ezt folytonosan és szigorúan szem előtt tartanunk kell.

Teendőink meghatározásában, városunk anyagi erejét és pénzviszonyait, szem elől tévesztünk nem szabad, mivel csak így fogjuk magunkat a későbbi bonyodalmak ellen biztosítani.

A teljesen és oskerürien intézkedő gazda, állandóul tekintettel van arra, hogy jelen tetteivel a jövőnek utját be ne vágja; és hogy czselérletben és hasznontalan kiadások által erejét el ne forgasolja.

Ezeket előrebecseltávn, átmegek fejtegetésem tulajdonképeni tárgyára, a kir. törvényszék, a város háza és a vendégfogadó napirenden levő kérdéseire.

A kir. törvényszéknek városunk kebelében való elhelyezését illetőleg, a nézetek azért oly tökéletesen összhangzóak, mivel a város házán kívül nem létezik más épület, mely a törvényszéket elhelyezni lehetne.

Kérdés alá csak az jöhet, vajjon a város házái helyiség bir-e oly tőrtogatlát, hogy abban a kir. törvényszék minden ahöz tartozó hivatalokkal és a járásbírószálgal elhelyezni lehessen?

Mután a szakértő építész mérnök Benkó, összehasonlítva a város házái összes szobák tőrtogatlát, a miniszterium által kívánt helyiségek területével, a város házat, csekély mérvű és nem nagy költségbe kerülő átalakítások után, olyanak véleménye, hogy a kir. törvényszék, a telekkönyvi, a járásbírói és a kir. ügyészi hivatal kényelmesen befogadhatatik; meggyőződésem szerént nem forog fenn semmi szükség arra, hogy a tetemes költségel, százhetven ezer ftl költséggel járó emelet építetésekhez hozzá fogjunk.

Az építkezés mellett legelőbb érvel hozatik fel az, miként ha nem építünk emeletet a város házára, nincs helyünk a városi hivatalok elzállásolására.

Amily plausibilisnek látszik első tekintetre ezen okoskodás, annyira háttérbe kell annak szorulni, ha teendőink sorozatában a józan gazdálkodás elveit szem elől tévesztünk nem akarjuk. Vajjon nem oskerüri takarékszeget követelménye-e, miként főlhangyva a költségel célzattal elérhetjük anélkül, hogy községünk roppant adósságba keverünk.

A városi tisztviselők részére a nélkülözhetetlen ideiglenes helyiségeket megtalálhatjuk valamely városi középületben, ha itt nem, tehát a magánosok házaiban.

A város házának rögtönös, nyakraforó való építése ellen legnyomtatékosabban harcol továbbá azon körülmény, melyszerént, ha mi az építkezésbe bocsátkozunk, elforgasolván erőket, nem lesz hatalmunkban a nézetem szerént sürögősebb vendégfogadó létesítéséhez hozzá látni, szilárd meggyőződésem szerént sokkal nagyobb szükségünk van egy tisztességes, de nem 350 ezer fto fogadóra, mint egy ugyan építendő város házára, mután ezt egy ahogy ideiglenesen elhelyezni műndokban áll. Sokkal előtevalóbbnak, községünk jelen és jövő érdekében megfelelőbbnek tartom azon tervet, melyszerént a város háza tőrszomszédjában levő r. cath. egyház birtokát képező Hatzel-féle ház megvetetni szándékozhatik, ahol a városi hivatalok kényelmesen elhelyeztetetnének.

Aki városunk fejlődését bizonytalan közokára tenni nem akarja; aki a községi adó nagymérvű behozatlát nem ohajtja; aki magának a kir. törvényszéknek városunkban leendő megtelepítését vesztélyeztetni nem kívánja : az a rögtönzött, "torik-szakad" építkezésnek az év ily előhaladt szakában nem lehet haragja.

Elhatározásainkban ne hagyjuk magunkat azon álkoskodás által félvezetettetni, miszerént a város házának emeletre való építése közgyűlésileg levén elhatároza, attól többé semmi szin által visszalépni nem szabad. Hogy az ily érvelés hová vezetné ugy a testületeket, mint az egyeseket : az kell bővebben fejtegetnem. Amly régi, oly igaz közmonlás az, hogy : "okos ember szokta szándékát jobbra változtatni."

Nem csekély azon reform-terendők sorozata, mely hovavoltabb hangozásokban kopogtat ajtáinkon. Tudja ezt minden, ki községünk mostani állapotát ismeri, és aki szükségleteinkről csak kissé gondolkozott.

Hogy többet ne említsék, csak a törvény által parancsolt felső polgári iskola felállítását, a város utcáinak és köztérinek eszatorzását és burkolatát hozom fel.

Mesko Pal.

Néhány ószinte szó a nyiregyházi királyi törvényszékről.

Köztudomású dolog, miként Nyiregyháza város azon esetben, ha a királyi törvényszék kebelében leendő elhelyezve, ennek helyiségeül, képviselote utján, a város házát ajánlotta fel; később az e tárgyban kiküldött állandó bizottság által ígértet tett atekintetben is,

hogy a magas kormány részéről igénybe veendő átalakításokat is eszközöndi. Ez intézkedése közben érkezett a magas igazságügyi miniszteriumnak a járásbírószégek elhelyezése iránti felhívása, mely felhívás azt eredményezte, hogy a városi képviselote a járás-bírószágnak igyeni elhelyezését is egyhangulag megajánlotta. Aki városunk köz hangulatát azon időben önzetlen figyelemmel kísérte, nem kerülhető ki annak figyelmét az e tekintetben, a város minden közhelyein nyilvánult azon közohajtás, mely a királyi törvényszéknek városunkban leendő elhelyezése iránt általában hangszlyozta volt.

E körülmény a város képviselote ismét komoly tanácskozásra hívta fel. Így lett azután elhatároza, hogy — mután a jelenlegi város ház helyisége a királyi törvényszék, járás-bírószék és a városi szervezendő hatóság befogadására nem elegendő, — a város háza, földszinti állapotából húszassék fel emelre s a fentebb körülírt törvény-hatóságok ott helyeztessenek el. E határozata a képviselotnek indokoltatlant azáltal is, hogy az új vendéglo kijelölt helyiségek által vesztendő jelentékeny boltberek az épüldő város háza földszintén átalakítandó bolt-helyiségek jövedelmével, némileg egyensúlyoztassanak.

Ez volt álláspontunk, midőn vettük azon örm-hírt, hogy meggyék egy kir. törvényszék városunkban leendő végleges elhelyezve. Önként következett tehát, hogy most már csakis a kivitelről kellett képviselotünknek tanácskozni. Fájdalom azonban, hogy a nyilvánuló közohajtással szemben, volt mégis néhány képviselő, kik az építkezés elrendelését magában foglaló, s városunk közvéleményét hún tolmácsoló képviselotei határozat megdöntését ohajtották volna érvényre emelni azáltal, hogy a kir. törvényszék helyiségeül a város házát csakis jelenlegi állapotában kívánták átadni. Megdönt ugyan ez urak törvéke s a város többes akaratával szemben; de mindamellett merev magukatartásból indulva ki feltehető, hogy ezen törvék némely tagja hivatalos állása s a közügyek vezetése körüli hathatos befolyásának sikerülni fog a többségre oly nyomást gyakorolnia, mely a kivitelnek akadályul szolgálhat.

Ez indokból bátor vagyok eleve a velünk ellen-nézetben levő kisebbeseg egyéniségeit komolyan figyelmeztetni, hogy a közohajtás ellen ne igyekezzenek akadályt gördíteni : ha városunk előhaladásának önzetlen barátaiként kívánunk tekintetni. Velünk együtt ő is igen jó ismerhetik a kérdés fontosságát s tudhatják, mily lázas remények közt várta városunk közönségének minden osztálya azon örm pillanatot, mely a királyi törvényszék kebelében leendő elhelyezésének híret valahára meghozza. A bizonytalanság érzete, a változó új vagy rossz hírek szerént, izgatott állapotban tartotta ugyan a kedélyeket; de némi reménye azért fölváltást, mely fokozatosan emelkedő városunkat nagy mérvben kiemeli e megye területén, a magas miniszteri tanács a vég-határozás pillanatában nem mellőzheti.

Legyen szabad használnom egy találó magyaros zamatu hasonlatot. Szívcsakadva várt kedves vendégei városunknak, a kebelében elhelyezendő királyi törvényszék; s midőn a nagy többség e kedves vendége tekintélyéhez méltó megtisztelő illemmel kívánja elfogadni : akkor uraim önközt nem jó hiszemű s talán a magánérdéktől sem egészen ment eljárás, a közohaj és az általános közvélemény ellen merében, e téren el nem fogadható indokból, küzdeni. Legyenek önök ott a tulso oldalon meggyőződve, hogy annak fel nem tartozható áramlata úgy is el fogja önöket sodorni méltánytalan törvékekkel együtt.

Nem meghasonlás tehát; hanem szoros egyetértés és erős közokarat vezessen bennünket a kivitelnél; s irjuk fel zászlónkra jelzőt : "Királyi törvényszék a város ház emeletén!"

Krasznay Gábor.

Megyehatósági intézkedés a tankötelezettség betöltésére körül.

Szabolcs megye bizottmányja, a tankerületi iskola-tanács előterjesztése folytán, következő határozatot hozott s küldött ki a megye szolgabíráinak fogantatosítást végett :

Ugy a községi, mint minden hitefelkészítő iskolák tanítóit, felelősség mellett, kötelezetnek ezután minden 2-ik héten szombat delután a községi bíró kezébe jutatni névjegyzékét azon tankötelezett gyermekeknek, akik ezido által iskolában nem voltak, minden meggyőzés és tekintet nélkül arra, hogy jogosan maradt-e ki a gyermek az iskolából vagy sem?

A községi bíró pedig vasárnap, a meghívandó illetékosok szék tagjával együtt, vagy meg nem jelenésük esetében maga megvizsgálja, hogy törvény szerént elfogadható-e az ok, mely miatt a gyermek az iskolából kimaradt. Elfogadás esetében, a vizsgálatról és

*) Az itt egymszántán következő két rokontermészetű, de egymástól lényegben messze eltérő cikk csaknem egyidőben érkezvén szerkesztésünkhöz, sietünk mindkettőt, szintén egyidőben közzéni; nehogy csak egyiknek közlésével, részrehajlóknak látszassunk : noha e tekintetben is már régén határozott állást foglaltunk el.

A város házának emeletre készítése mellett, anyai és oly hatalmas ere harczol, hogy nekünk, kik a közvélemény nemcsak elleni, de azt a leglathalmasabb egyek ellenében is respectálni, és támogatni, minden körülmények között szent kötelességünk, amellet nem lenni megbecsültatlan véték volna. Meg vagyunk győződve, hogy a közvélemény e kérdésnél is sikerül fölismernünk.

Fizetünk mi nemcsak, deőt közlünk is minden nyilvánuló véleményét és nézetet, bármennyire eltérnek az okos meintól; de épen azért, mert így érünk és teszünk : viszont előjárni ellenvéleményeinkről, hogy irányunkban hasonló eljárás kövessenek. Ezt követelik a viszonyosság olva, a méltóság és lovatlanság. Szerk.

hozandó határozatról jegyzőkönyv vétessék fel, s azok az illető szakasz-szolgabíróhoz minden hónapban, megtekintés végett, elmaradhatlan bemutatassanak. El nem fogadás esetében a szülő, gyermek vagy gazda a törvénnyel által meghatározott bírságban elmarasztalassék s az rajta azonnal megvételtesék.

A község házánál: a sorszám, az iskolaköltségek, a szülőknek, gyámoknak vagy gazdáknak neve, a mulasztási idő, a büntetés főtartalma alatt: figyelmeztetés által, 50 kr., 1, 2 és 4 ft bírság, a büntetés ideje, s észrevétel című rovatokkal ellátott jegyzőkönyv vétessék fel, melybe a tanítók által bejelentendő és az iskolából elmaradt gyermek neve sorszám szerint beírandó, egyszersmind illető rovataiba bevezetendő lesz a büntetés milyensége vagy az igazolt elmaradás.

A bírság az iskolai pénztár illetendő, a község bírája azon pénztárról — mint a község egyéb pénztárról — rendes számadást vezetni köteles s az mint a község egyéb számadása az év végével megvizsgálandó.

A törvény rendelkezvén az oly gyermekekről, kiknek szülei, gyámjai, vagy gazdái a bírság megvétel után nem járatták a gyermeket iskolába s így azon eset elő nem állhatván, hogy a kiszabott bírság be nem hajtathassék: a községi bíró saját vagyonával tétetik felelőssé a behajtást elmulasztott bírságok összegéért.

A községi bíró azon iskolásokat — ide értve a hitfelelőségeket is — hol az épületek a törvény rendelkezései meg nem felelnek, tartozik figyelmeztetni, hogy épületeiket a célnak megfelelőleg haladéknélküli rendbe hozzák, ellenben azok jókarba hozatala hatóságilag fog eszközölni.

Mely jelen határozat fogamatossága megye szűkösének kötelezőségét vétevény úgy a község mint az iskolák eljárási illetégek tanítók kiszabott költségei felletti szigorú felügyelet s a megye biztonmányához e tárgyban felvényt tennő jelentésétre utasítatnak.

E határozatról egyszersmind a megyei iskolatársaság értesítettni rendelatik.

Kiadta: **Onody Bertalan**
első aljegyző.

Nyiregyháza város képviselői közgyűléséből.

Julius hó 20.

Elnököl polgármester jelenti azon öröndetes eseményt, amit a közönség s hírlapok után szintén tud, hogy t. i. ama közömbös, melyszerint a szabadságos törvénnyel Nyiregyháza helyettesek el, végre teljesül. Ekép a kir. törvényszéknek idehelyezése, az e hó 10-én kelt s gr. Andrássy Gyula miniszterelnök és Bittó István igazságügyminiszter öngyermelősségi által alvált magas intézvényével, végleg elrendeltetvén: felhívja a képviselőket, hogy a kir. törvényszék helyiségéről, illetőleg a városháznak vagy emletről leendő kiegészítése, vagy annak szükségzerű átútdátása tárgyában tanácskozzék és határozzon.

Simon Endre a szükséges építkezést azonnal megkezdetni kívánja ugyan; de kello óvatossággal és körültekintéssel. Kolesón-forrás iránt ajánlja, hogy keressék és kéréssek fel Lónyay Menyhért ócezelkereseti. Olajjia, hogy a város ne terhelje túl magát. Figyelmezteti a közgyűlést a küszöbön levő tetemes építkezésekre, a kor kívánataira s a reform szükségére; melyek mind tetemes költségbe fognak kerülni. A nagyvendéglőt concursus útján kívánva felépíttetni.

Báthy Károly véleménye szerint a városház felépítése lehetetlen. Elismeri, hogy építkezni kell; de erre az idő rövid s pénz nincs rendelkezés alatt. De ha volna is pénz első decembezig lehetetlen az új épületet lakhatóvá tenni. Feltevé, hogy a város kap kölcsönt; ehz felsőbb engedély kell, amiszintén időbe kerül Könnyen megessik, hogy az építkezésnél elkészik a város; ez esetben Kálló elveheti a törvényszéket. Tanácsosabbnak véleményezi a városháza cselezési átalakítását, mintegy egészen új építkezés megkezdését. A vendéglőgő felépítése szintén égető szükség; ily két nagyszerű építkezést egyszerre lehetetlen kibírni. A tervszerinti felépülést nem ajánlja.

Bartholomaeidesz János: Közöndös dolog, hogy az adósság egysékre úgy, mint testületre és államokra egyaránt súlyos teherként nehezu. Sukan azt tartják, hogy minél nagyobb a város, annál több az adósság is, és viszont. Ez meg lehet; de én

nem tartom előnyös helyzetnek. Szabad keze csak adósságtól ment városnak lehet. Pártolon Báthy ur nézetét s nem kívánok adósságot csinálni. A városház ne építessék fel; hanem engedtessek át úgy, mint most áll. A hivatali helyiségek centralizálását nem helyeslehetem. Tekintettel kell lenni a város alvőre is. A városi hatóság, vagy a járásbírósg ott is elhelyezkedhetik. Illo hogy ez a városrészt is részesítessék valahára némi előnyben. Mint tudom az alvő különben is folyamodott e tekintetben a képviselőkhöz. A vendéglő építessék ki; de ne oly költségesen, mint tervezeték.

Sexti József mellőzni kíván minden mellesleg tárgyat. Itt rögtön tenni kell. Ajánlja, hogy vétessék meg a r. k. egyház szomszédos telke a város házához és szélesítessék ki ama szárnya. Ekkor minden el fér. Szerintem ez legpraktikusabb és legolcsóbb lenne. Az építkezést épen gazdálkóbb szempontból centralizálni kívánja. Egy tétő aló mindig többet és olcsóbban lehet építkezni, mint elsőszora különféle helyeken. Küldöttséget kíván kinevezetni, mely a szükséges lépéseket rögtön tegye meg.

Krudy a tárgy fontosságához mért komolysággal és emelkedettséggel, meggyőzőelő előadja, hogy az eddigi szónokokat azon ténnyel, melyre léptek nem követheti s indítványaitak nem pártolhatja. Ott az előadott érvek nem győztek meg. Sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy a képviselő igy meg tud feleledni adott szaváról s tett ígéreteről. Eszébe jut szólnának ez esetenél amaz adomabeli cigány, aki a tengeri vész alkalmával mindent igért és fogadott; s midon túl volt a hajón; mísem teljesített. Nyiregyháza is igy tett. Igért mindent a törvényszék helyiség átadásának napjaiban; s midon ezt elhelyezte: hátat fordít igyereinek és szegénységével áll elő. Ezt nem tartja megengedőnek Nyiregyháza városnak, mint erkölcsi testületnek méltóságával. Egy példával igyekszik felbeszélteni a képviselőket nemesebb érzetű. Kérdi ugyanis, hogy ha egy után meglátja majd a palatászeri koresmit (vendéglőnek is mondják; de azért koresma az) a város legszűk pontján büszkédni s szemben vele az igazság-nak egy kegyelmebol odadobott kumlót a mostani városházát: vajjon mino véleményt fog adni rólnak, műveltségünkről és közérzetünkről? Bizonyval a legkedvezőlemből fog nyilatkozni. Minden oldalról azt hallja szőlo, hogy nem lehet a városházát felemelni, mert nincs pénz! Hát midon a 300,000 ft-os vendéglő volt szo, hol voltak a gazdálkóelő urak? Akkor hallgattak erőll; de igem hangoztatották, hogy pénz van! Azon elvételre, hogy a kölcsönvétel-hez felsőbb engedély szükségesetvén, az sok időbe kerül, felhozza ezt esetet, amidon a város bírtokot vásárolt, amihhez engedély nem kellett. Ily dolgokat nyilvánossá tenni most, nem tarthatja sem észélyes, sem ildóson eljárásnak. A városháza fölözését, toldozását hasznalannak s az arra fordítandó 10-15 ezer forintot kibodombot tekinti. Ha a városháza felemelték, nem hogy vesztene, desot nyer a város, a földszinten rendezendő berbóltokkal Ajánlja, hogy a városháznak legalább a két oldala emeltessek fel egyelőre, később a többi rész (Helyes); és hogy a vendéglő előirányzott 350,000 ft fordítassék a városháza felépülésére s a vendéglő felépítésére: 170,000 ftból kényelmes vendéglő lehet építeni; a másik 170,000 ft-on az igazság ügy elóg esmos palotát nyereud (Helyes). Az építkezés pénz sakan a pázsiti földök kio zásából kívánják előteremteni. Szőlo a közgyűlést a császárzállás felé irányozza s ajánlja az angolbírúrendszer behozatát. Ez után szerente szép összeg pénz jone be. Különben bármelyik módot választja a képviselő, ó csak helyeselné fogja. Ha pedig kölcsönt vesz fel a város, a feltételek kipuhatlósága végett, küldöttséget ajánl. (Helyesles).

Nikelszky Mátyás: Krudy Gyula az azon megrovása, hogy a város, következtetésbe esett, nem áll. A felhozott adoma egyáltalában nem alkalmazható rá. A város soha és soalk iránt nem volt hátálán. A palota és kumló közt volt párhuzamra csak amnyit jegyzek meg, hogy a vendéglő tervezett fényes építése, még nem szentárs. Abban, hogy a vendéglő kisbírú, tehát olcsóbb legyen, egyetérték Krudy ural. Az adósságára nézve helyeslem Bartholomaeidesz János ur nézetét. Ne csináljunk sok adósságot. A hasznos építkezésnek azonban barátja vagyok.

Azt, hogy a városháza ne tákoltsátték, hanem alapjában építessék fel, csak helyeselné tudom, de véleményem szerint az ily hamar nem lehet. A rom. cath. iskolatelek megvételét szintén helyeslehetem kell. A kölcsön eszközése végett én is küldöttséget kívánok megbízatni.

Kégly Gusztáv megátadja az elvet, mely e kérdésnél alapul vétetett. Az, hogy a városháza felemeltessék-e vagy nem, kérdés tárgya van lehet. Ez már bevezetett tény. A kölcsön engedélyezésének felmerítése, szerente nem egyéb jószágotésnél és mystificatiónl. A városháza igy mint van, nem alkalmas a czelra. A foltgazatással körülbelül 300,000 ft bóltótték esinálna a város. Nem ért egyet azokkal, kik állják, hogy ily hamar nem lehet építkezni. Lehetetlenség csak az, amit nem akar az ember. A városházát egy hó alatt fel lehet emelni. A küldöttségre tisztviselőt nem kíván választani.

Meskó Pál: Meg vagyok győződve, hogy a fontos kérdés körül nemzeti nyilvánításokban, mindenkit jó akarat vezérel, mindazáltal nem lehetek egy véleményben azon heves véralakúakkal, akik csaknem rohannak az építkezéssel. Míután nem csak a miniszterium, de a szakértő is oda nyilatkozott, hogy a városháza, esekely módosítással befogadhatja a törvényszéket, nincs szükség a felépítésre. Ne feledjük, hogy a város fölmílo adósság terhelé. Ha valaki meggyőző erőll, hogy építkezni kell; és hogy az építkezést a városra nevezé hasznos; nem ellenzem. De inproductiv beruházásokat nem kívánok. A hiúságnak nem akarok palotát emelti: csak a szükségeset tartom szemem előtt.

Vidliczky József: Ami tanácsosáink t. képviselő! nem jól folyunk. Komoly, bonolyott tárgyaknál a tanácskozást elő kell készíteni. Aki sokat uarkol, keveset szorit. Beszélünk mindenről egyszerre. Így lehetetlen megállapodásra jutni; lehetetlen így helyesen határozni. A jó határozat meghozatalához szükséges, hogy a tanácskozás szabályosan folyjon; ez pedig csak előkészítés útján érhető el. Bizony egy másutatni kell tartani s hogy haladai tárgyról tárgya. A helyiségek előállítása előtérbe hozza azt, hogy a városházát hova tegyük? Ezt ugyiszem egyelőre csendő lesz eldönteni. Több tárgyról lehet ugyan beszélni; de határozni nem. De merem mondani, hogy még e két tárgyban sem fogunk helyesen határozni igy és most. Hogy biztosítsuk a kivételt, az eljárásnak kell helyeselné lenni. Indítványozom tehát, hogy e dologt adják át a küldöttségek. Elég lesz ha ezután egyet teszünk. E küldöttségek élén a polgármester ural vegye tanácskozás alá a főjegyző ur által Postrol töltött adatokat. Ami a többi kapcsolatos dologtal illeti, azokat is e küldöttségek lehetne bízni. E küldöttségek aután adja be bizonyos zárhatáridő alatt véleményes munkálatát, s ugy vétessék közös, bővebb tanácskozás alá. Én megvalom, hogy az igy érdekelben nem tud nek szávaniz; mert az eddigi tanácskozás nem helyes, nem megállapított.

Krasznay: Ily előleges értekezlet, mint aminőrl előttem szőlo képviselőársam beszélt, a fenforgó tárgyban, már volt, mely értekezlet el is határozta, hogy a városház felemelendő. Fajdalom a küldöttségek nem jirt el kelleen.

Az 1894-ik tervvel, mely egészen más természetű építkezéseket és beruházásokat tárgyaz, ne jesszűgtessük magunkat. Az építkezést ne kezelje a város házilag, hanem adja ki vállalkozónak, szigorú kikötések mellett. Én hiszem, hogy a városháza 2-3 hó alatt teljesen kiépíthetetik; csak akarni kell. Megfőrténhetik azonban azis, hogy az építkezést valami előre nem látott véletlen mekakadályozza. Szükséges tehát előre arról is gondoskodni, hogy esetében mikéánt történik a város elhelyezkedése. Véleményem szerint, nem kellene bérházba vonulnia; elözaldhatná a koronáépíttet, melyet már különben is lemondott az azt bérben tartó kereskedőnek.

Simon: helyeli Vidliczky József ur indítványát s a küldöttséget azonnal kineveztetni kéri.

Kralovicszky Mór: Nem pártolhatom Vidliczky ur javaslatát. A dolgok rendes folyamában, a kezdet napjaiban igen helyes és cselezési úton eljárás; de itt jelenleg a kivétel perczében egyáltalában nem alkalmazható. Vesztegetni való idő nincs. Helyeli Krudy Gyula képviselő ur azon indítványát, hogy legalább felépültessek fel eziden a város házának. Pénz volt, van

mulattatni; mert nem bíába, hogy polhárd és tánczról darab fölön kelle párját keresni; csakhamar oly jó kedvre hangolt öregét és fiatal, hogy a vendégek arcáról szintűg pirosított a jökevő.

Csak a Rózsikát figyelemmel kísérol lelkész lett mind komolyabb. Meg nem foghatta, mi lelto e leányt, ki az általános öröm közepett fájdalomdunda arczával ül szőlon, halaványan; nem is mulasztá el megkérdezni töle:

— Mi bajod édes leányom?

— Semmi — semmi — rebegte alig hallhatóan a boldognak hitt menyasszony; aztán ismét visszaesett előbbi fájdalmas elmerültségébe.

Ott kinn pedig az utczán, a kapufőfához támaszkodva egy magas halvány alak állt. Szemei öntudatlan a lakodalmas házra valóan szegezte, sapát ajkai erővel összeszorultak; ugy állt ott, mintha örül állították volna oda.

A szobából néha ki-kilhallatszott Geró Péter uram hatalmas hangja:

Hej dím-dím-dánóm!

Ez itt az én párom.

A halvány alak e hangra mindannyiszor összeröködött; aztán szívéhez kapott s kezei önkénytelenül ökölbe szorultak.

Hát ő miért nem megy be a vigadóközé, nehézbújat polhárbá fojtani?

Nem közök való, mondja Geró Péter uram, mert szegény. Ez a szegény fu pedig Botjár Pista volt.

TÁRCSA.

RÓZSIKA.

Eredeti beszély.

(Folytatás.)

Vannak percek, midon a lélek ereje a szenvedések óriási sulya alatt megtörik; midon a többé el nem titkolható érzelm önként kiül az arcra; s bármiként titkoljuk és palástoljuk bensőnk világát: ott lebeg arcainkon egy sötét felhő, mely meghazudtolja a tettettet mosolyt.

E parton állott Rózsika. Egész lényén a szenvedések dulo hatalmát lehet észrevenni; halvány arcán a bunak egész világa tükröződött vissza; és szemlein, az egykori ragyogó fekete szemeken, keseri könyök nyomai valónak észrevehetők.

Lassankint azonban megérezte a lakodalmi népesség. Utál a vőnények apró pajzsonok, por-pántlikákkal; utálunk mindjárt maga Geró Péter uram czirnyégy lovával, melyek füleiről csakugy ropítottak a tarkabarkára kendők.

Szerencséje volt a szegény Rózsikának, hogy nem messze kellett a templomba menni; aztán a lelkész is csakhamar megérkezett; s pár percz alatt egymással lettek.

A vőnény arra örömtől sugárzott; a menyasszony pedig úgy állt ott sapadtan, halaványan, mint egy automat. Pedig bizony büszke lehetett volna rá; amenyinn irigylett. Bízony szeretett volna nagy jó szerencsésé, szép fehér ruháját, arakozonyját; és ő mégis most érezte magát a legboldogtalanabbnak?

és lesz. Különös fogalmak lehet azoknak, akik állítják, hogy a város szegény. Városunk négy millió értéke mellett, 300 000 ft adóssága van, az nem lehet szegény. De nem csak péntek, beszélete is van a városnak, mely mindennél drágább. Mídon tehát gazdálkodni akarunk, a város érdekében: becsületéről sem szabad megfeledkezni. (Közbeszólások: Szavazunk!) Itt csak az építkezés módját kell eldönteni. Veleményem szerint, legelőszerebb az árjelzés.

Kacska pártja Vildieky indítványát.
Körmives Károly főbíró nem ellenzi az építkezést, ha a kívánt időre, azaz f. e. december 1-re elkészíthető; de a megfogott madarat nem akarja elszalasztani.

Joszka J. nincs egyvéleményben azokkal, akik nem akarunk építkezni. Szeretné a nem építkezés nem gazdálkodás. A földgazdát, s a városi hatóság kihelyezése szintén tetemes pénzbe kerül s hasznát nem hajt. Míg az építkezés által csak hasznos beruházást tesz a város. Ajánlja a városház felújítását.

Kovács Gerő nem foghatja el eszüközését, hogy a képviselőt oly hidegen fogadja Vildieky az elterelő indítványát, mely bizonyonlag több figyelmet érdemel, mint mennyi a képviselőt tanúsít. Ha ezért akarunk érnit, első helyen a pénzügyeket kell rendezni. Aki ezért akar érnit, annak az eszüköt is akarni kell. Megengedi, hogy mint sokan hangoztatják, az építkezést hasznosítani is lehet; de mivel nem látja kidolgozva: nem pártolja el és nézetet. Ezért kell az előleges értekezlet. Vildieky indítványát elfogadja.

Krasznay G. Nem osztja Kovács Gerő véleményét. Első teendő azt konstataálni, vajon megkezdhető-e az építkezés, illetőleg befejezhető-e december 1-ig? Csakha kiderül, hogy nem fejezhető be a kívánt időre, jöhét szóba az elhelyezés.

Krudy Gyula: Úgy látom a tanácskozásokban is használják a manővert, melyhez legjobb eszköz a dolog halasztása. A tanácskozások előkészítését helyeslem. E kérdést már félre késszítik el; mégis azt kell halmoznom, hogy nincs előkészítés. Ez igen szomorú dolog. A régi határozatból visszalépni nem lehet. Az a tanácskozás tárgyát tevő polgármesteri jelentésben is építkezéssel van szó. Az építkezést tehát eldözni lehetlen, nem szabad.

Meskó Pál pártja Vildieky indítványát. Hol pénzről van szó, ott számokra, pontos kimutatásokra van szükség. Küldötséget kíván küszvetelni az államkamat elkészítéséig.

Sexty kéri a képviselőt, hogy indítványa felett határozzon.

A rom. kath. iskola-tel megválaszása minden oldalról helyeslélssel találkozván, az airtáni lépések megtevéle a kiküldendő küldetés teendői közé sorozatik.

Ezután hosszas, erős és szenvedélyes szóváltások keletkeztek, amelyek leírására nem akarom utatni olvasóimat.

A tanácskozás eredménye:

A kir. törvényszéknek Nyiregyháza lett áttételel elrendelő magán intézkedés, mely tisztelettel és hazafias hálaérzettel üdvözölték.

A kir. törvényszéknek és járásbíró-ságnak befogadására szükséges helyiségek kisméretűsével s városi hatóság elhelyezésével, a polgármester ur elnöklete s Riszdorf János főjegyző tolteltesével, mellett, Krasznay Gábor, Nikielszy Mátyás, Sexty József, Sack Már, és Vildieky József képviselő tagok bizáltak meg azon utasítással, hogy működésük közben, a képviselőnek, eddigi tárgy határozatokat szem előtt tartásuk, s működésük eredményét időnkint pontosan bejelenték.

ÖSEVEGÉSEK.

Betűszó: Kérem szerkesztő ur! mit hagyjunk ki a lapból; igen sok a szedés.

Szerkesztő: A "vezérek"-ből mindazt, ami Kálóra vonatkozik, nehogy Deák József, Sámuel ur s több lapunk olvasó és fitnyáló, de nem pártoló hazafiai haragját magunkra vonjuk; továbbá a "képviseleti gyűlés"-ből a személyeskedéseket és gorboságokat; az "ujdonságok"-ból a nagyvendéglői állást.

Betűszó: Az állás különben is összedől (értsd a szöveget).

Szerkesztő: Bárcsak kim is összedől volna már.

V.

Vannak erős jellemek, akik, mint a esiga, saját hűnkba vonulnak, elzárják magukat a világtól; s dűljön bár kőbeokloban a búvat és földalton lassan óló mérge: később önmagukat feloldják, semmint ajkakt gyáva panaszra nyílnak.

E jellemek közé tartozott Rózsika

Mióta Gerő Péter uram cifra négy lovalával hazaröpítette, azóta sohasem szűnt meg kis szívben a szenvedések kínzó mardossága

Első napjai folytonos megzoklásban tölték. Ferje dícsereivel mutatogta meg neki egész gazdaságát; megnézték a negy tinót, melyet szoktatásképen maholnap jármólni lehet; elvezte a csürsökretek, hadd lássa, hogy nem íres a pajta. Aztán az öreg Gerőné asszonyt fogta elő: látarta előtte egész kamaráját a nagy mosótkőttől le az utolsó kanálig, s mikor mindent sorba mutatogott, búcsukra, gnyosan nevetett a szemé közé, mintha csak mondaná: no koldus, már most te mutasd meg, mit hoztál a házhöz...

Mert az öreg Gerőné asszonynakn sehogysm tettett fia házassága. Rég kinezett már ó számára egy leányt, a bíróné Zuszkiáké, aki, közbe lépve mondvá, nagyon bakafutós kis teremtés volt; mert ha egy tudta volna pergetni az orsót, mint ahogy saját nyelvecskéje perget: régen férjnél volna. Épített fellegvárat, aranylakmat fia jóvájáról; szinte előre beléte magát a nagy gazdagságra; nem esoda tehát, hogy midőn emez arany álmak fia egy lépésére semminé lo-

Nyiregyháza város főbírája Hoportyól a napokban egy sajtóösszes levelet kapott, mely egyetlen a maga nemében.

A csaknem egyvíre terjedő levelet egy ispán küldte, melyben felhívja a főbíró urat, hogy ha az onnan két, nyiregyházi szerkesztő által, a város részére szállított egy szökef kásaföld árát, 5 ft 40 kr tiz nap alatt meg nem küldi, "kénytelen lesz az uraság ügyvédjét Nyiregyháza szállítani."

A két szerkesztő nevéről azonban bőlesen hallgat az írás.

Hanem annak az uraságnak is megverte isten a gazdaságát, melyet ily ispán vezet.

* * *

— Ugyan barátom nem tudod, ki ir az x x lapban az y... divatlapról mindig oly dicsérelőleg; a z... divatlapról pedig oly gorbombán és gyallözölög?

— Az y... divatlap szerkesztője maga.

— Lehetetlen! Hogyan eshetik az meg?

— Kénylen. Az y... divatlap szerkesztője az x x napilapnál belunaktárs; következésképp azt írhatja az x x lap hasábjain saját lapjáról és versenytársairól, amit akar. Ebben őt senki sem gátoztatja meg, csak saját lelkiismerete; azt azonban igen könnyen elhallgattatja.

— És ezt elnezik a lapok megtorlás nélkül? Hiszen ez a legrutább kirablása a közönség hiszékenységének.

— Tudod-e azt a régi, de mindig igaz példabeszédet, hogy: „a holló a holló szemét nem vájja ki?"

UJDONSÁGOK.

* A nyiregyházi királyi törvényszék helyiségeinek kijelölésével megbízott küldetés, tegnap délelőt tartá első nyilvános ülést, melyben határozatba ment, hogy: a városház homlokzata egész terjedelmében meg az idén felemeltek, s hogy a rom. cath. iskolaték mely a városház téllének kikérkezésétől szolozgálhat, megsegerendő. Ugyanez ülésben kimondották, hogy a készletben levő 560,000 darab téglából magánosok részére utalványozni nem lehet. A rom. cath. iskolatónak, mint halljuk, az iskolai telekrész eladása tárgyában ma gyűlést tartand.

+ A szabotemegyei iskolatónak néptanító-egyletek alakításában fáradozik. Az alakító bizgylást folyó évi augusztus hó 13-án. N. Kállóban, a reálitona-épület termében szándékozik megtartani. Az e tárgyban szétküldött tanfelügyelő felhívást, hely szükre miatt, úgy számunk fogja hozni.

+ Ajak közeg határainak, mint onnan írják, a vasuti földmunkálataknál, közlebb több úrnstördek, köztük egy régi gabonator, több csonteszköz, pár bronzgyűrű, s néhány a most létező állatok fogazatától egészen eltérő állati fog találtak. Igen nagy szolgálatot tennének a tudománynak az illeto találok, ha e régiségeket a szabotem múzeumnak (régiségár) beküldnék.

3) A nyiregyházi romai cath. elemi fotanodában, a nyári kovacsok, holnap és a következő napokon fognak megtartatni.

4) A N.-Kállóban megnyílandó ezidei tanítóképződi tanfolyamban leendő részvételre, ez ideig összesen 184 tanító jelentkezett.

— Lukács Ödön ref. lelkész urnak nyiregyházi lelkészválasztása végre tényező vált. Folyó hó 16-án tartatott meg a végleges választás titkos, de azért ezáltal is egyhangú szavazás útján. Az egház közösg keserően kikelt, az egházmeneknek e választás kérdése körül merev és kihívó magatartása ellen, s óvasít jelenté ki ezen, a protestalus elvi nézetek s az egház szabadság és joggyakorlat elnyomására irányzott, eléggé semmivel nem idokollható eljárás ellen, mely óvasít a jegyzőkönyvbe azonnal felvetetni s az egházgyűléssel is közöltetni kérte.

5) A nyiregyházi műkertészet, mely 4 év előtt állitottatott fel, mint az illeto műkertészek lapunk jelen számban közöztették hirdetésből látszik, példás lényűből végkép megszűnik. Sajnos, hogy e műkertészet épen akkor szűnik meg, midőn teremteni kellene olyat. Mily égető szükség volna egy iskolai kertészgazdáltsárra, vagy egy népkeritő! Igaz, hogy a város teendői jelenleg ropanttal megszorítottak; de

nek, a keserű családés még keserűbb szavakat adott ajkaira, s kin toltette volna inkább boszuját, mint a szegény Rózsikán, aki, hiedelme szerűt, saját maga kerítette hálójába fiat, hogy magát gazdaggá tegye.

Nem is mulasztotta el, ahol csak lehetett, boszuját tölteni rajta.

Midjárt az első napokban az öreg Borókne vetődött be Gerőné asszonnyhoz, aki, amellet, hogy a falu szája volt, leggyakrabban megfordult Gerőné asszonny házában.

— Hát hogy mondja az új menyecske? Kérdő titokteljes suttogással, miközben szeméit kiváncsian jartatá körül a szobában.

— Csak megvan valahogy édes szomszédasszony. — Válaszolt az öreg Gerőné gnyos nevetéssel. — Lát- szik, hogy hozzá van szökva a munkához; egész nap nem csinál egyebet az istenadra.

— Ugyan ugy-e? no lám! pedig én azt hittem fenn fogja hordani az orrát; no de annál jobb, így legalább nem felejt el, hogy ha Isten fel nem fogja ügyét, akár örökös ceslád maradhatott volna.

— Biz én előttem nem is bebeszélked, hallja Borókne asszonny. Új szita szegen függ; még most megkímélem egy kicsit. Ha eselőd volt, legyen ceslád, legalább azt se kell annyit tartanom; de ha aztán valamit nem kedvemre tesz, fogadom istenem egy kilódtom a házbamból, hogy csak hűlt helye maradj.

(Vége köv.)

egy lesz és, a mai előtörékvő korban mindig: ha a város különben üdös határozatainak végrehajtása körül, oly esiga-lassussággal jár el, mint eddig.

× **Textoris Bertalan** volt városi úrnokot, akin pár hó óta, az elmebetegségnek jelei naponként nagyobb mérvben kezdtek mutatkozni, a mult heten szállították a budai télyódyába.

× **Lapunk kiadója**, Dolay Sándor által bérelt ház padlása f. hó 15-én reggel fél 7 órakor kigyulván, a tető s a padlástól volt takarmány egészen leégett. Az erélyes oltsáknak nemcsak a nádfelület épülettel kapcsolatban volt cseresep lakházat, hanem a leégett tető alatti istálló, kamara és konyha belsejét is sikerült megmenteni a beégéstől. Az épület biztosítva volt.

Y **A nyiregyházi első házaváró társulat** kebelében, a kállo-tetvái házhöz kibérelt italmérsi jog következtében beállott építkezés szükségessége, némi válságot idézett elő. Az építkezésre ugyanis körülbelül 8000 ft kívántatik, mely összeg csakis a részvényeknek 20 ft-ral feloldása által jövén eszközölhető, a társulat tagjai felhívtak, miszerént nyilatkoznak: ha vajon hajlandók-e a 20 ft részvénypótlékot fizetni; vagy pedig az eddig befizetett részvénydíjt visszavéve, a társulat kebeléből kilépnek?

× **Szabotemegyei népszámlálási kimutatása**, melynek kiadására lapunk kiadó-taladonosa vállalkozott, a napokban hagyván el a saját, e hét folytán fog szétküldetni az illeto előfizetőknek. Felhívtnak azért a t. ez. írtatór urak, a gyűjtőt előfizetéseik meliőbb bekioldására annálisimabb, minthogy augusztus 1-őjen a példányok illincz Gyula nyiregyházi könyvtársnak adatkant át bizományba, mely időponttól egy-egy példány bolti ára 40 kr. leend.

× **Kubinyi János** honvéderőnagról, kit személyesen is van szerencsénk ismerni, egy igen szép tettelel jekzett fel a hir, melyet a mai önző világban, minden kesélyességgel mellett sem hagyhatunk említtelenül. A nevezett őrnagy ugyanis, épen jégyet akart váltani a nyiregyházi vasuti pénztárnál, midőn előtte egy szegény munkás csaknem haját tépi amiatti fájdalomában, hogy a nehány perczul magva megérkezendő vonathoz 4-ik osztályú kocsik csatlava nem lévén, a 3-ik helyt árát pedig pénzre nem futván ki: kénytelen lemaradni a vonatról. Az őrnagy megértvén a szegény ember baját, jégyet váltott részére a 3-ik helyre. Az ékfp megviszalt szegény ember, egy kézzel a szegény pár örömkönyű-cseppel köszönte meg a nemes lelkű őrnagy c meglepő szívesességét. A szeretet, melynek oltárán a derék férfi ezuttal áldozott, kísérje utában mindenütt.

× **Szabó-Kun Magdolna** asszony, Szabó Dávid Szabotemegyei főorvosának feledhetlen neje, a példás feleség, a gyermekeiért elő a nya, a ritka kedvségű és műveltségű nő, folyó évi július hó 14-én, élete 60-ik évében, tüdőhűdesben jött előre szenderült. Hült tetemei július hó 16-án déltűn 4 órakor tetették le a nyiregyházi ref. sírkert hántjai alá, hová kedveseim és rokoniain kívül, a tisztelőknek nagy sokasága kísérete ki. Sírj álmá édes és esőndes; emlékezete áldott legyen!

× **Steinbél Cornelia** kisasszonyt, a nyiregyházi körökben igen kedvesen ismert ifjú hölgyet, a műkedvelő előadások egyik feledhetlen alakjának, Steinbél Adél kisasszonnyal nővérét, szintén július hó 16-án kísérték az örök nyugalom helyére, az év. hitközség temetőjébe. A koporsót kísérő nagy tömeg élénk kifejezést adott azon részvétnék, melyet az elhunyt ifjú hölgy tragikus sorsa méltán megérdemelt. A szerető lélek nem tudott már tovább maradni a földön, mely a hön szeretett völégny halála óta, oly rideg, oly örömtelenné vált; elrepült oda, hol bu nem emész, búját nem gyötör, remény nem csalogt: hogy örökre egyesülhessen azzal, akitől oly korán meg kellett válnia. Csendes és zavartalan legyen az álom, mely a boldogultnak szenvedésekben gazdag életét örökre kioltá.

× **A szabotemegyei s hajdukerületi tanfelügyelő Tokaji Nagy Lajos** ur onnagysága az alább olvasható felhívás közzélére kért fel bennünket, mit ezen- neli orrommel és készséggel teljesítünk s egyszersmind melegen ajánljuk azt n. é. olvasóink becesse figyelmébe. A felhívás következőleg hangzik. „A gyermekek iskoláztatásának, s ezzel a népevelés feloldésének egyik legnagyobb nehézsége számos szülők szegénységébe, kik a szigorú teli idoszakban, — nem képesek gyermekeiknek hideg- és sártól, s ezek behatása folytán a gyenge gyermek egésztől veszélyező köröktől megóvására, — gyermekeiket lábbelivel és felső melege ruhával ellátni. E baj orvoslására a társadalom van a legvessébb feladatok több nemét, egyszerre tolti be: a testi szenvedést jó részben elhárítja, s a lélek művelését, és ezzel, egy-egy nemzedék anyagi jólétre képesítését elősegéli. Kezdi meg ez orvoslás. Szabotemegye szépeleki hölgyei, s a legtisztább hazafiai érületű férfiai: első s egyik voltak minál a humanitás s érzelem hódolatában, — s midőn nemes és magus célt kellett kiküzdeni. — A legkezelebb multról, a jelen nemzedék korából vett példákul hitvatkozom többek között: a m. tudományos academia palotájára, melynek kezdeménye szabotemegyei, s az első adományozók sorozatát, szabotemegyeiek nevei képezik; hitvatkozom a megyei kórházra, mely épen életrossé fejlődésre alkalmasban van; hitvatkozom a szintén társadalmi uton létre jött m. k. reálitonaára, melyben a nagy egy vagy jövűjé, s egy — több meggyekre terjedő — vidéken, eddelő, egyet- len hasonló irányú kézóptanólát nyert. Ezek: emlékményes (monumentális) jelei e megye tetterős buzgalmának. Ha a szegény gyermekekét segítjük a nevelés áldásai élvezetére: — nem az idézett példákhoz hasonló eredményben kézzel fogható, de még magasabb kötelmet teljesítünk. — Magasztosbhat azért, mert ily célhoz, mely gyümölesét csak az utónemzedékben érleli meg: — kétségkívül nagyobb mértéke igényeltetik a magas becsúgvány és az önzetlenségnek, mint oly törekvésnek, melyek eredménye közvetlenül élvezhető. A közsémet buzgalom, s kijelöiten a népevelés körüli buzgalom, mely e megye lakosainál mindig nyilvánult: reménytelen enged, hogy a megye községe, s kiválóan a nők élénk kedvteléssel fognak az emberszeretet e törekvésével foglalkozni; — s e részben — meg va-

gyok gyöződve — hogy igénytelen fölkeresem, az ügyért — melyért részemről is buzgólkodom — méltánylatban részesül, és sem pártfogoló ajánlásra, sem lelkisítő szolamokra nem szorul. Kötelességemnek tartom ennél fogva csak a gyakorlati kivétel kérdését érinteni. A gyűjtésekkel foglalkozók — kiknek nevei jegyzékbe vezetettek: — legyenek kegyesek gyűjteményeiket, a következő helyek s urak egyik bármelyikéhez u. m. Nyir-Báthorban: Mandel Eduárd, Szilcz Ferencz; Uj-Fejértón: László Alajos, Szoboszlaj József; Nagy-Kállóban: dr. Bleuer Miklós, Korányi Miklós; P-Ladányban: Kálmán Lajos, Venczely Mihály; Nádasváron: Lukács Ignác, Nagy István; Nyiregyházán: dr. Baruch Mór, Bodnár István; Sz. Mihályon: Dolánszky Alajos, Tóth Miklós; Polgárt: Eperjessy Ferencz, Némethi János; B-Ujvároson: Horváth József; Rostomill József; K-Várdában: Györgyényi Ignác s ifj. Szabó László urakhoz f. 1871. augusztushó végeig beszoalgatni, kik e felkéréssem folytán méltóztatassanak a náluk begyűlt összegeket egyelőre takarékpénztári elhelyezés végett dr. Bleuer Miklós urhoz, a megyei iskolatárs pénztárnokához beküldeni. A kegyadományok szétosztására a megyei iskolatanácsot fogom felkérni, és pedig akként, hogy minden hitfele-

zetű egyházközség iskolaszékétől, a szükségletre nézve, kimutatást kérve: a kegyadományok erejéig, fű s leány gyermekek számára, tömegesen s árjeltesileg bevásárlandó meleg ruha-kelmét és lábbelikeket, — kiosztásra, a megadományozott különböző hitfelekezeti egyházközség iskolaszékének adja át. E tömeges gondoskodás által, úgy vélem, czélserűbben s gazdaságosabban lehet a szükségletet szenvedő gyermekeket kisegíteni: mintha az, egyes községenkénti helyi gyűjtések, s gondoskodás által történhetnék; s annál inkább, mert egyes községben néha nagy a szükség, s nincs áldozatképes ember, míg másutt fordított viszony van, — mely aránytalanságot, e társadalmi solidaritás, leginkább kiegyenlítheti. A megyei iskolatanács aztán, az elért s eszközölt eredményről: nyilvánosan be fog számolni. Fülkérem tehát Szabolcsmege egész közönségét, egy-egy tagjaiban mint egyetemében, hogy most, jó eleve kézzel a téli időnyhez: legyen kegyes e czél érdekében minden ügybuzgó egyén, — tehetőségéhez képest — filléret felajánlani, — és saját körében, másoktól is adományokat kérni. N-Kállóban 1871. május 29-én. Hazafüi tisztelettel Tokaji Nagy Lajos.

Nyilvános köszönet.

Alulírott kedves kötelességem ismeri nyilvános köszönetet, elismerést szavazni a „Nemzeti biztosító társulat”-nak f. hó 5-én léegott selyem-utcai 863-dik számú ház kárelvételén tanusított pontos és gyors eljárásáért, melyet a biztosított kárösszeg teljes megtérítése követett.

Midőn a czímzett biztosító társulatnak loyális eljárását nyilvánosan kiemelem, egyuttal nem mulasztatom el, e biztosító társulatnak Nyiregyházán „Stern Emánuel és fia” kereskedő czégnél levő főügynökségét a legmelegebben ajánlani mindazok figyelmébe, kik javaikat az elemi csapások ellen biztosítani kívánják. Nyiregyházán, 1871. júliushó 22.

Galánfi Lajos.

Szerkesztői üzenet.

— Annak a bizonyos hazafinak Nyiregyházán. Vettünk levelet, melynek tartalmát szivesebben olvastuk volna egy bizalmas megkeresvényben. Sajnáti pauza!

Felelős szerkesztő: K. Kmety István.

HIRDETÉSEK.

IGEN FONTOS! a befőttekkel foglalkozók részére.

Alulírott tisztelettel tudatom a helybeli és vidéki t. cz. nagyérdemű közönséggel, miszerint

Eckstein Albert nagyhirű bécsi vegytani gyárában készült, s legjobbnak elismert befőttes üvegek borítására legezelszerűbb

PERGAMENT-PAPIROS

kicsinyben és nagyban igen mérsékelt áron, és pedig 1 könyv 24 iv 1 frt 40, és egy iv 7 kron nálam kapható. — Mire nézve számos megrendeléseket készséggel elvár

ORBÁN KÁROLY
kereskedő Nyiregyházán.

(36) 3—2

A virág kedvelőknek érdekes!

Végképi kiárulás végett

a legszebb fajta virágyűjtemény kevesebb vagy több mennyiségben hallatlan olcsó áron kapható

Nyiregyházán

Hadady Dániel

mit és kereskedő kortársánál

a Kovács Dániel-féle kertben.

(43) 0—1

Jó minőségű és olcsó

ZSINDELY

nagymennyiségben

(41) 3—1 kapható

Kralovánszky László

faraktárában

a vasut melletti „Vig huszár”-ral szemben, az evang. egyház temető telkén.

Haszonbérleti hirdetemény!

A nyiregyházi 1-ső házvásárló részvényes társulat tulajdonát képező Nagy-Kállói-utcai 1056—1057. számú azon lakház és telek, mely jelenleg a helybeli polgári olvasó-egylet helyiségeül szolgál, a társulat részéről kibérelt italméresi joggal folyó évi Szt.-Mihály-naptól 3 évre haszonbérbe adatik, miről a vállalkozni kívánók azon kijelentéssel értesítenek, hogy a feltételek felől maguknak alulírtnál 136-ik sz. a. szerezhetnek tudomást.

Kelt Nyiregyházán, 1871. július 13-án.

(35) 2—2

Krasznay Gábor

társulati elnök.

Kölcsön és eladó

uj és használt

Z S Á K O K,

nagyobb és kisebb

Ponyvák,

dús választékban kaphatók

Fried Jakab

tulajdonos házánál 142. sz. a. a régi postával szemben.

(40) 2—1

TUDOMÁSUL!

A HELYBELI PIACZON

FŐRAKTÁRT

állíték fel szeszlinomitó, rum, liqueur és eczet-szeszgyáram termékeiből, és azt

Haas Mór urra

ruháztam.

Friedenthal Károly
Pesten.

(38) 3—2

Hirdetés!

A Nagy-Debrezzeni-utczában a piac közepében 1004. szám alatt fekvő ház tehermentesen szabad kézből eladó, a venni szándékozók jelentkezzenek alulírtnál. Nyiregyháza, július 18. 1871.

ÖZV. Jubász Dánielné.

(42) 3—1